KÖTÜ KOMŞULUK

﴿ سوء الجوار ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ سوء الجوار ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Allah Teâlâ, Kitabı Kur'an-ı Kerim'de bizden komşuyu gözetmemizi (onun haklarına riâyet etmemizi) vasiyet ederek şöyle buyurmuştur:

﴿ ۞ وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗاۖ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ إِحۡسَٰنٗا وَبِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ
وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱلۡجَارِ ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡجَارِ ٱلۡجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلۡجَنۢبِ
وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخۡتَالٗا فَخُورًا ٣٦ ﴾

[سورة النساء الآية: ٣٦]

"Allah'a ibâdet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara (köle, cariye, hizmetçi, işçi ve benzerlerine) **iyi davranın. Allah, kendini beğenen ve dâima övünen kimseyi sevmez."**[1]

Hakkının büyük olmasından dolayı komşuya eziyet vermek, haramlardan birisidir.

Nitekim Ebu Şureyh'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ! وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ! وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ! قِيلَ: وَمَنْ يَا رَسُولَ اللهِ!
قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَايِقَهُ.)) [رواه البخاري]

"Allah'a yemîn olsun ki o îmân etmiyor (tam anlamıyla mü'min değildir)**! Allah'a yemîn olsun ki o îmân etmiyor** (tam anlamıyla mü'min değildir)**! Allah'a yemîn olsun ki o îmân etmiyor** (tam anlamıyla mü'min değildir)**!**

- Kim, (îmân etmiyor/tam anlamıyla mü'min değildir!)**! ey Allah'ın elçisi? denildi.**

Buyurdu ki:

- Şerrinden (kötülüğünden) **komşusu emin olmayan kimse."**[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- komşunun komşusunu övme veya yermesini, iyilik ve kötülüğün ölçüsü olarak belirlemiştir.

---

[1] Nisâ Sûresi: 36

[2] Buhârî. Bkz. "Fethu'l-Bârî: 10/443.

Nitekim Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((قَالَ رَجُلٌ لِرَسُولِ اللهِ ﷺ: كَيْفَ لِي أَنْ أَعْلَمَ إِذَا أَحْسَنْتُ وَإِذَا أَسَأْتُ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِذَا سَمِعْتَ جِيرَانَكَ يَقُولُونَ: قَدْ أَحْسَنْتَ فَقَدْ أَحْسَنْتَ، وَإِذَا سَمِعْتَهُمْ يَقُولُونَ: قَدْ أَسَأْتَ فَقَدْ أَسَأْتَ.)) [رواه أحمد وصححه الألباني في صحيح الجامع]

"Bir adam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e:

- Ey Allah'ın elçisi! İyilik veya kötülükte bulunduğum zaman bunu nasıl anlayabilirim? Diye sordu.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Komşularını, senin için: 'İyi yaptın' derlerken işitirsen, iyi yapmışsındır. Onları, senin için: 'Kötü yaptın' derlerken işitirsen, kötü yapmışsındır."[1]

Komşuya eziyetin çeşitli şekilleri vardır:

Aralarındaki ortak duvar üzerine kiriş atmasını engellemek, binayı onun binasından yüksek yapmak, izni olmadan hava ya da güneşi almasına engel olmak, onun evinin avlusuna bakacak şekilde pencere açmak, oradan onların gizli hallerine göz atmak, çığlık ve vurma sesi gibi rahatsız edici seslerle, -özellikle de uyku ve dinlenme vakitlerinde- onlara eziyet vermek, çocuklarını dövmek ve kapısının eşiğine çöp atmak bunlardandır.

Günah, komşunun hakkına tecâvüz ederek işlenirse, daha büyük olur ve katlanır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((لَأَنْ يَزْنِيَ الرَّجُلُ بِعَشْرَةِ نِسْوَةٍ أَيْسَرُ عَلَيْهِ مِنْ أَنْ يَزْنِيَ بِامْرَأَةِ جَارِهِ، لَأَنْ يَسْرِقَ الرَّجُلُ مِنْ عَشْرَةِ أَبْيَاتٍ أَيْسَرُ عَلَيْهِ مِنْ أَنْ يَسْرِقَ مِنْ بَيْتِ جَارِهِ.))

[رواه البخاري]

"Kişinin on kadınla zinâ etmesi, komşusunun hanımı ile zinâ etmesinden daha hafiftir. Kişinin on evden hırsızlık yapması, komşusunun evinden hırsızlık yapmasından daha hafiftir."[2]

Bazı hâinler, komşusunun gece nöbeti dolayısıyla yokluğunu fırsat bilerek fesat çıkarmak için evine girerler ki, acıklı bir günün azabına uğrayınca vay onların haline!

---

[1] Ahmed Müsned: 1/402; Bkz "Sahîhu'l-Câmi'"; hadis no: 623

[2] Buhârî, el-Edebu'l-Müfred; hadis no: 103; Bkz. "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahiha"; hadis no: 65